

Aleš Černý, Čeští krajané v boji za americkou občanskou společnost v první polovině 20. století, Bakalářská práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity 2016, 90s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Téma a způsob zpracování předkládané práce se těžko popisují. Jde v podstatě o jakousi encyklopedii nejrůznějších českých imigrantů v USA a českých spolků od poloviny 19. století do poloviny 20. století. Encyklopedická forma by tomuto výkladu slušela zajisté lépe, než tento nikam nesměřující výklad, který skáče od mnichovské krize do poloviny 19. století, a to vše bez zřejmého účelu. Přiznám se, že ani po dlouhém uvažování nenalézám smysl, ani kritérium hodnocení tohoto počínu.

Téma mi připadá nerealisticky široce vymezené – či spíše nevymezené. Vždyť by úplně stačilo se zaměřit na odboj za první či 2. sv. války, nebo jen na přednáškové turné Edvarda Beneše, nebo na život jednoho z imigrantů, nebo se zaměřit na účast Čechů na nějaké politické straně, církvi nebo kauze. Proč to musí sahat až do roku 1948? Vážně nechápu, proč musela vzniknout takováto práce a proč ji mám hodnotit. Tady chybí i nějaké obecnější otázky, třeba integrace Čechů příchozích z převážně katolické země do převážně evangelického prostředí. Chybí tu nástin proměn americké občanské společnosti, o kterou tu má jít. Ten výčet by byl dlouhý, lze ho shrnout tím, že tu není nic, žádné badatelské téma. To by bylo možno prominout, kdyby práce třeba seznamovala s nějakým novým pramenem, nebo upozorňovala na nějakou přehlíženou otázku, ale to v tomto případě není. O imigraci do Ameriky již obecné práce existují. Přínosné je, že autor našel řadu vydaných memoárů, se kterými pracoval. Ve své většině se ale jedná o kompilaci.

U případů, o kterých něco vím, musím konstatovat, že autor nevyužil ani vydané disponibilní prameny, ani se v žádném případě nepokouší o rozbor obsahu jejich spisů. Zůstává většinou u dvou souhrnných studií, ze kterých kompiluje základní fakta. Mezi imigranty se na příklad objevuje Hans Kudlich, známý osvoboditel rolníků z revoluce 1848. K němu vyšla nedávno biografie ostravských historiků, napsal i paměti, ale ani jedno autor nevyužil. Považme, jak autor přistupuje k takové osobnosti, jakou byl Edvard Beneš. Vždyť k němu existuje kniha jeho projevů z války, literatura k zahraničnímu odboji. Autor jeho projevy nerozebírá, mám pocit, že je vůbec nečetl. Co třeba pro téma občanské společnosti důležitý projev v Chicagu 19. 3. 1939? Co třeba otázka dopadu americké zkušenosti na Benešův myšlenkový vývoj během války? Co změna jeho názorů na demokracii? Vždyť k tomu je literatura – třeba články Jana Rataje - i relativně nový životopis. Otázka dopadu americké zkušenosti by se dala zkoumat i u jiných politicky aktivních imigrantů z ČSR. Ale to by téma nesmělo být tak beztvaře rozplyzlé. Mám pocit, že v práci chybí třeba teolog Josef Lukl Hromádka – ale takové otázky by mělo smysl si klást, kdyby práce byla úžeji zaměřena, jak jsem již naznačil výše. U této práce je opravdu těžko co hodnotit.

Rozsah zpracovávaného období a encyklopedická šíře dávají tušit, že se při práci poučil aspoň autor sám, takže ji lze připustit k obhajobě, jelikož jde teprve o bakalářskou práci. Ale jako hodnocení navrhuji maximálně stupeň dobře.

Doc. PhDr. et Dr. phil. Ivo Cerman, Ph.D.